
To Diktaturstater to Overgreb

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

To Diktaturstater to Overgreb

4

To Diktatursters to Overgreb

To Diktaturstaters to Overgreb

Genoptrykt i "Himmel og Jord" Pag. 152-156.[1]

To Diktaturstaters to Overgreb.

Jp. 1/9 35

Af Sognepræst Kaj Munk.

FOR HOLDERE af dette Blad er det ikke uden Interesse at notere, at efter "Jyllandsposten"s Udsendelse Søndag d. 18. August har Mussolini ændret sin Holdning; han vil nu i Folkeforbundet klage over Urtidstilstandene i Abessinien og vedlægge et Album med Snapshots af Slavelivet. Vi er naturligvis smigret over at se vore Direktiver taget saa prompte og ufravegne til Følge, men maa i højeste Grad beklage, at det ér for sent. Naar il duce ikke er sikrere i sine Metoder, burde han fra første Færd af have raadført sig med "Jyllandsposten". Omslaget nu kan højst bevirke, at han mister sin sidste Smule Sympati i Europa, nemlig Hr. Mielches og min. Vil Ulven optræde i Faareklæder, skal den naturligvis have iført sig Munderingen, inden den viser sig paa Skuepladsen. Staar den først mellem de opskræmte Faar, beroliger den ingen ved pludselig at kaste Uldhammen over Skuldrene.

*

I hin tildels spøgefulde Artikel, der har forarget mange bravt-og-forkert-tænkende Læsere, var der bl.a. den Alvor, at Forholdene i Abessinien er ikke væsensforskellige fra saa mange andre Dele af Afrika, som England og Tyskland og Belgien og Pyrenæen har lagt Voldshaand paa. Det er meget smukt i et lille Land, der ligger udenfor Livet, at korse sig over de slemme Røvere, hvis Penge man selv er med til at leve af. Ogsaa den, der skriver disse Linier, kender til Forbitrelsen mod de hvide Folk for deres Fremfærd mod andre Racer og mod den uberørte Natur. Længere er jeg endnu ikke naaet fra min Drengedom end, at den halve Del af mit Hjerte krymper sig i ligefrem fysisk Smerte, hvergang jeg ser en Plov i en Hede. Men den anden Halvdel slaar sig sammen med min Hjerne om at erkende endda med Glæde, at det maa saa være. Det er fortvivlende, at Husmænd og Urfugle ikke kan sammen, men som Medlem af Menneskearten maa jeg jo gøre mig solidarisk med Husmændene. Og selv hvor Talen er - ikke om Høns, men om Mennesker som os selv, blot med lidt anden Kulør smurt paa Kroppen - kan det ikke være helt fejlagtigt at parallelisere videre: som Medlem af den hvide Race er man pisket til at være solidarisk med den.

Som sagt, det er saa udmærket med denne Forargelse over de Hvides Overgreb. Men maa jeg spørge: Hvem vilde foretrække, at Amerikas Opdagere havde lettet høfligt paa Hatten med et: "Undskyld, hvis vi forstyrrede!" og trukket sig tilbage og overladt Verdensdelen til den røde Race, som ejede den, til fri Udfoldelse til denne Dag? Man kan i Danmark træffe doktrintro Landmænd, der er bidske over, at England ikke giver Indien fri. Uden at ane, at denne lille Gestus vilde betyde Danmarks Fallit. Thi hvor skulde Englænderne faa Raad til

at begynde deres Dag med noget saa fornemt som danish bacon and butter, hvis der blev lukket for Pengekassen i Indien? Hele Europas høje Lefvofod staar paa de farvede Folks Nakke. De danske Kommuneskoler bygges af Neger-slaver. De antimilitaristiske Præster faar deres gode Lønninger indtjent af engelske Rifler i Asien og franske Bajonetter i Afrika. Livet er meget mere indviklet, end man ved af til Hverdags. Det kan være godt engang imellem at betænke det.

*

Denne billige Forargelse! Naturligvis er det groft af Italien at falde ind med Trommen, just som Genève sidder og indøver en Aftensang af Ingemann ved sit Spinet. Hvorfor gør Mussolini det? Fordi han har et Ideal: Italien. Og den, der for Alvor har et Ideal, spørger kun om det og ikke om andet. Han spørger ikke om Menneskeliv, han spørger end ikke om Retfærdighed. Er Retfærdighed da ikke ogsaa et Ideal? Det maa det jo være for Folkeforbundstilhængerne. Lad dem saa vise deres Tro i Gerning, som Mussolini viser sin! Lad dem saa sætte Livet ind for deres Retfærdighed, som Mussolini gør det for sit Italien. P. Munch maa af Sted med en Bombe, og alle Europas krænkede Riddere melde sig i en frivillig Hær og med Toget til Addis Abeba for at gøre Front mod Fascisterne, naar de rykker frem.

Sagen er den, at Folkeforbundet er for Mussolini et Skinraad, der er gennemskuet. Som den Handlingens Mand han er, lader han sig ikke indbilde, at Verden kan ordnes med Snak. Disse Sjæle, der er saa ivrige for dette Forbundsraad, er efter hans Begreber ynkværdige, der hverken ved, hvad Livets Pris er, eller er rede til at betale den. Livets Pris for den enkelte som for en Nation er Risikoen - Risikoen for alt: Fangenskab, Lemlæstelse, Død. Og Livet er Selvudfoldelse, hvor den, der mest uforfærdet gaar ind under Risikoen, har Muligheden for at naa højest og længst. Det Vand, som Stormen aldrig pisker, gror til med Andemad. Og Krigen er Orkanen. Skæbneløst er det Menneske, prisgivet Forfaldet det Samfund, der aldrig oplever Gru. Med des mere Tyngte virker denne Lære, som den bæres frem af en Mand, der har erfaret hele Krigens Alfabet.

Det fortælles, at Abessiniens nuværende Kejser vandt sin Trone ved at lade sin Modstanders afhuggede Hoved vise frem for Undersaatterne.

Saa faldt de til Føje.

Det er da heller hverken Abessinien eller Folkeforbundet (saadan som Godtfolk tror), der nu staar paa Spil. Nej, det er Traktaten af 13. Dec. 1906. Dér sikrede England, Frankrig og Italien Landets Integritet; paa forstaaeligere Dansk: Der lovede de tre Lande hinanden, at naar Abessinien skulde erobres, vilde de være lige onde om det. Naar England, mens disse Linier skrives, lader Krigsskib efter Krigsskib skære sig Vej til Suez, er det for med denne Kølvandsstriben at understrege: "Kom ikke Rom for nær!" Og Rom ligger nu ved Themsen. Vi Danske, der er Oldeforældre til Britterne, kan jo ikke andet end ønske, at Gud vil være med dem, som han plejer, saa de nu ogsaa kan faa Fingre i Nilens Udspring og saaledes fortsætte med at have Raad til at forsyne sig med Svin fra os. Og vore egne Genève-Entusiaster giver naturligvis England deres Velsignelse til at vove alt for Folkeforbundet, blot det kan ske uden at koste dem selv noget. Midt i alle Betragtninger og

Overvejelser eksploderer man i et halsløst Haab om, at Abessinerne kan faa Lov til at blive ved med i Fred at slaa hinanden ihjel med Assegajerne, hellere end at faa Italienerne til at gøre det med Bomber.

*

Der foregaar en anden, mindre paaagtet, men mindst lige saa paaagtelsesværdig Uretfærdighed i Europa, nemlig Jødernes Behandling i Tyskland. I Forhold til Abessinerne er Nazilands Jøder et afmægtigt Folk; de ved knap nok selv, de er Jøder, de har intet Medlemskab i Genève at henholde sig til, har ingen behændig Kejser, der kan kalde sig Dronningen af Sabas Efterkommer og løfte et afhugget Hoved i Vejret og skrive Artikler i parisiske Dagblade. De har ingen Bjergkløfter at gemme sig i og ingen blaa Nil, de kan love England.

De har kun sig selv. Og lad nu være, de har spillet paa dette Instrument i Forfaldsperiodens Tyskland, saa det nye genopbyggede Rige følte, de maatte sættes paa Plads. Herimod var der næppe Grund til at protestere. Men naar denne Sætten paa Plads synes ingen Ende at faa og antager Former, som om det nürnbergiske Museums Torturinstrumenter igen skal flyttes ud paa Gaden og tages i Brug, var det at ønske, at Alverdens kristne Lande vilde gøre et stort Forsøg paa at enes om blot eet: Med alle Midler at tilkendegive Tyskland, at det maa regnes for staaende enten i Revolutionstilstand eller uden for Civilisationen, saa længe grove Krænkelser og raa Overfald tolereres af Myndighederne.

I Generalstrejkens Dage kom i Larsbjørnstræde en Mand under en Arbejdsvogn, og en tililende spurgte minsandten: "Var det en Socialdemokrat?" Hvortil en Mælkedreng ud af hele sin ukunstlede Sjæl gav dette Menneskelighedens Svar: "Spøsmåled er, om Mændene æ kommen te Skaje; saa'r de sgu liemajed, om hæn æ Sosjældemokrat, eller hva Fæen hæn er." I dette Motto er der en Del Rimelighed. Skal Førerens Kampraab om Blod-og-Jord hævdes til sine yderste Konsekvenser, saa forvis i Guds eller Hitlers Navn alle Ikke-Arier af Riget, og lad Riget vise sin Tro paa egen Styrke ved at give dem deres Penge med. Dette Sejgpineri er uudholdeligt - ikke blot af Hensyn til de saakaldte Jøder, ogsaa for Hitlers Skyld, hans Idé, hans Folk, der lider mindst lige saa meget ved denne Selvnedværdigelse. Den Hitler, der væltede Socialdemokratiet, knuste Kommunismen, skød sin bedste Ven, som blev Forræder, og løftede op af Rendestenen et stort og stærkt og samlet og straalende Tyskland, er det den samme Mand, der ikke ved sine Raad i Kirkekampen og ikke kan standse den epileptiske Forfølgelse af en hjælpeløs Flok? "Giv os en Lov for det jødiske Element i vort Folk," raabte forleden Helten Schacht tværs hen over Tyskland ind i Gøbbels Ansigt. Schacht og Gøbbels, mellem dem maa der vælges. Af dette Valg afhænger, hvem og hvad Hitler er.

Kaj Munk.